

ЕРИХ КЕСТНЕР

ПАУЛА ПРЕД КЪЩИ

Превод от немски: Венцеслав Константинов, 2016

chitanka.info

Впрочем тя се казва Паула Шмид. Но тъй като я виждат да стои сред бадемовите дръвчета, люляковите храсти и сребърните ели в двора пред бащината си къща от седемнайсет години — а тя ги навърши през март, — наричат я просто Паула пред къщи. Тя е хубава като картинка, кожата ѝ е свежа, обича да се смее и никога не е боледувала сериозно. А това означава нещо за човек, който толкова години вече при всякакво време и през деня и през нощта живее на открито, без да може да помръдне от мястото си.

Професор Швердфегер, известният учен, който пръв направи изчерпателни изследвания върху детето — тогава Паула вече живееше в градината, — безупречно установи, че вместо нозе то притежава корени, а по-късно в медицинските тримесечни списания определи Паула като „най-очарователната грешка на природата“. Църковните кръгове обаче приеха случая, за който дори обозначението „негативно чудо“ е твърде снизходително, като истински скандал. Въпреки това малката си растеше жива и здрава за радост и грижа на родителите си.

Лесно може да се разбере, че тя бързо се превърна в сензация. Нейни снимки и статии за нея се появяваха във всички вестници и списания. Портретът на детето, което според научни данни бе здраво вкоренено в земята и живееше сред цъфтящите храсти, като се надпреварваше с тях по жизненост, трогна и занимава месеци наред целия свят. Някои от чужденците, които бяха наводнили града, направиха на семейство Шмид предложения, на които не можеше лесно да се откаже. Едно списание им обеща значителна пожизнена рента, в случай че се съгласят да записват факти или поне догадки, които биха могли ако не да задоволят любопитството на читателите, то най-малкото да го направят поносимо. Един импресарио им предложи невероятна сума, за да изрови детето, да го посади в саксия и срещу заплащане да го показва из световните градове. За чест на родителите трябва да се каже, че без дълго да се колебаят, единодушно отхвърлиха тази съблазън.

През първите години те се поддаваха понякога на едни или други по-незначителни изкушения. Така малката трябваше да стои усмихната пред къщата и да държи в ръцете си плакат, върху който стълпените край оградата зрители можеха да прочетат: „Аз също съм облечена от фирмата за детско облекло «Щайнар». Или, ако времето беше лошо, навличаха ѝ една мушама и всеки пет минути тя викаше весело:

«Имердихт» топли винаги!». Или пък прилежно дъвчеше мармаладени хлебчета, а една табелка до нея осведомяваше, че конфитюрите на Крузе са най-добрите. Такива сравнително невинни истории донасяха също пари. А родителите ги използваха предимно за да набавят първокласна градинска пръст.

С течение на времето други сензации привлякоха общественото внимание и Паула прекара сравнително нормално детство. Наистина трябваше да я освободят от училище. Въпреки това господин Корбгибел, сивокосият главен учител, стига да не валеше, я посещаваше заедно със своите маршируващи и пеещи ученици. Те носеха в градината на семейство Шмид навити на рула географски карти, черна дъска, бодро потракващия човешки скелет заедно с други учебни пособия. Така сред люляците, елите и жасмина учителят изнасяше своя малко сухичък урок. Окръжният училищен инспектор, който от време на време идваше на проверка, бе доволен. Паула учеше леко и четеше много.

Но най-интересни ѝ бяха книгите за пътешествия. Това бе лесноразбираемо за едно дете, чийто поглед не стигаше по-далеч от първия уличен ъгъл.

През свободните от учебни занимания следобеди до Паула сядаше майка ѝ и плетеше. Изпод ръцете ѝ излизаха най-често вълнени чорапи без пети, с ципове вместо съединителен шев. Двете разговаряха помежду си, както и със съседите и познатите, или пък Паула рисуваше. Баща ѝ, трудолюбив мебелист, ѝ бе изработил статив и детето рисуваше всичко каквото му попадне с водни бои или цветни моливи. Картината „Нашият пазарен площад, който никога няма да видя“ от четири години виси в кабинета на кмета и той я показва на посетителите си не без гордост и умиление.

Днес вече Паула не рисува. Тя се усмихва на приятелките си, които се завръщат от работа или отиват да танцуват. Дали продължава да се усмихва, когато се стъмни и обожателите на момичетата ги изпрацат по домовете им, това не знаем.

Наистина не е лека съдба да стоиш цяла нощ прикована към земята сред тъмните храсти, да дишаш и да оставаш без дъх като омагьосано люляково дръвче, което разперва длани и закрива очи. Трудно е да се усмихваш, когато проблясват очи на кукумявки, кучета лаят, а пияният автомонтьор раздрусва плета. И не помага много, че

родителите спят край отворения прозорец, гледащ към градината. Но кой, освен момичето, знае по-добре това?

Миналия петък към полунощ на госпожа Шмид се стори, че в просъница чува нежен глас, идващ от двора. „О, моя Дафнис!“ — шепнеше някой. А Паула хълцаше. Или просто госпожа Шмид бе сънувала? Когато на другата сутрин разказа всичко това на мъжа си, той поклати глава. Но преди да тръгне за работа, потърси еднотомната енциклопедия, която дъщеря му бе получила като училищна награда, и я прелисти. После повика жена си и тихо и колебливо зачете: „Дафнис, гръцка нимфа, превърната в лавров храст, за да се спаси от любовта на Аполон“.

Когато се приближиха до прозореца, по улицата тъкмо минаваше доктор Майер, новият съдебен заседател от околийския съд. Той свали шапка пред момичето и се усмихна меланхолично. Паула вдигна ръце. За един миг изглеждаше, че тя иска да се втурне подире му. Движенията ѝ напомняха лист, разлюлян от вятъра, който клонът не пуска да се откъсне. След това ръцете ѝ отново увиснаха. Без да помръдва, тя стоеше на мястото си между елите и храстите. И се опита да се усмихне. А родителите ѝ се прибраха в стаята.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.